

Výročná správa 2019

Aj roku 2019 bola činnosť zameraná na 3 hlavné oblasti, ktoré sa ale vzájomne prelínajú a ovplyvňujú :

1. Komunitné aktivity vykonávané v Komunitnom centre , zriadenom a v rámci národného projektu Implementačnej agentúry Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
2. Nadnárodná spolupráca
3. Aktivity KIC EDUKOS

Financovanie týchto aktivít bolo zabezpečované z viacerých zdrojov:

1. Refundácie miezd zamestnancov KC z IAMPSVaR
2. Dotácie VUC Žilina na základe Zmluvy o poskytovaní finančného príspevku na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
3. Dotácií UPSVaR a na základe zmlúv na úhradu finančných nákladov súvisiacich s výchovnými opatreniami
4. Dotácií MS SR na podporu aktivít projektu Ja
5. Dotácie mesta v rámci projektu Šanca pre všetkých
6. Sponzorských darov a 2% daní fyzických a právnických osôb

1. Aktivity komunitného centra (KC)

Národný projekt KC oficiálne končil 30.06.2019, bol však predĺžený do 31.08.2019, kedy sa ukončilo jeho financovanie. Na základe informácií z IA MPSVaR mal projekt pokračovať, ale až na základe novej výzvy (teda aj zmenených podmienok)

Personálne problémy KC , ktoré sme mali v roku 2018, pokračovali aj v roku 2019. V mesiaci februári 2019 odišla na dlhodobú PN odborná pracovníčka KC a museli sme obsadiť miesto na základe nového výberového konania. Nová zamestnankyňa nastúpila do práce od 1.5.2019. Do mája 2019 činnosť a aktivity (aktivity s deťmi a mládežou) pomáhalo dvom zamestnancom KC zabezpečovať aj 5 EN dobrovoľníkov v rozsahu 20 hod. do týždňa a 1 dobrovoľník v zmysle § 10 Zák. č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi v rozsahu 32 hodín do mesiaca.

Aj po ukončení projektu 01.09.2019 do 31.12.2019 v rámci tzv. „prechodného obdobia“ činnosť Komunitného centra nepretržite pokračovala, personálne ju zabezpečovali však opäť len 2 pracovníci odborný garant Mgr. Kuželová a pracovník KC Michal Čipka, nakoľko od 18.8. 2019 odišla na dlhodobú PN nová odborná pracovníčka KC, teda počet zamestnancov sa znížil na 2 pri realizácii rovnakého objemu práce a nepodarilo sa nám už získať nových EN z UPSVaR. Bolo to naozaj veľmi náročné obdobie a preto sme na polovičný úväzok zamestnali ďalšieho pracovníka v KC. Až koncom roka bola vyhlásená výzva na predkladanie projektu o zapojenie sa do NP BOKKÚ (Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni), do ktorej sme sa prihlásili a budeme pokračovať v roku 2020.

KC pri realizácii aktivít neustále spolupracuje s relevantnými organizáciami (UPSVaR, MsU – odbor sociálnych vecí, základné a stredné školy, PMU, DSS a ZpS, CSS Prameň, SČK, UVTOS...). Začali sme rozvíjať spoluprácu s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v D.Kubíne v oblasti primárnej prevencie, so zameraním na oblasti závislosti, fetálny alkoholový syndróm, hygiena, hygiena a uskladnenie potravín, starostlivosť o telo a pod. O tieto aktivity je zo strany klientov, najmä dospievajúcej mládeže, stále záujem.

Sme radi, že rámci grantovej výzvy Mesta Dolný Kubín „Šanca pre všetkých“ sme na r. 2019 získali financie na prenájom miestnosti vedľa priestorov KC – pre mladšie deti, tzv. – „klubovňu“. Aktivity Komunitného centra aj v r. 2019 vychádzajú z potrieb klientov a realizujeme najmä tieto druhy sociálnej práce:

- **individuálna sociálna pomoc** – najmä sociálne poradenstvo
- **skupinová sociálna práca**
- **práca na komunitnej úrovni**

a

pracujeme s týmito skupinami klientov:

- Rómske etnikum
- nezamestnaní občania, dlhodobo nezamestnaní
- osamelé matky s maloletými deťmi
- mnohopočetné rodiny
 - občania nachádzajúci sa vo a po výkone trestu odňatia slobody
 - skupina NEET
 - seniory
 - ohrozená skupina detí a mládeže
 - ohrozené rodiny s deťmi
 - mladí dospelí po odchode z detského domova

Individuálna pomoc

Základné sociálne poradenstvo – poskytované jednotlivcovi v základných otázkach ohrozenia – poskytovanie základných informácií, delegovanie klienta kompetentným organizáciám a ich usmernenie

Špecializované sociálne poradenstvo – v oblasti zamestnanosti (spolupráca pri tvorbe profesionálnych životopisov, žiadosti do zamestnania, vyhľadávanie pracovných ponúk, kontaktovanie zamestnávateľov, ponuka jazykových kurzov a PC kurzov v KC Edukos), rôzne druhy závislostí (delegovanie klienta na subjekty zamerané na liečbu závislostí), podpora a rozvoj rodičovských zručností (starostlivosť a výchova maloletých detí), účasť na prípadových konferenciách – podpora pri sanácii rodiny

Ochrana práv a právom chránených záujmov – riešenie zadlženosti, exekúcií, osobný bankrot, kontakt s relevantnými inštitúciami - Centrami právnej pomoci, exekútorskými spoločnosťami, súdmi, spisovanie žiadostí na súd o vydanie prehľadu exekučných titulov, žiadosti na sociálnu poisťovňu o vydanie zápočtu rokov, rôznych návrhov a vyjadrení na súd. Za klienta nachádzajúceho sa vo výkone trestu naša organizácia poskytla záruku za jeho nápravu pri žiadosti o podmienené prepustenie na slobodu.

Mentoring

Jednou z foriem individuálnej sociálnej práce je **mentoring** - učenie *dospelých klientov* rôznymi zručnosťami (sociálnymi, komunikačnými). Mentoring sme poskytovali aj konkrétnemu školopovinnému *dieťaťu* podľa jeho konkrétnych individuálnych potrieb. Išlo najmä o deti, ktoré potrebujú asistenciu, pomoc a podporu pri vypracovaní domácich úloh, vylúčenie rušivých vplyvov pri učení, deti so špeciálnymi potrebami učenia, integrované deti a deti, ktoré opakovali ročník.

Komunitná rehabilitácia – činnosti spojené s integráciou klienta do spoločnosti, vedenie k svojpomoci, monitorovanie rodín a jednotlivcov v ich prirodzenom rodinnom prostredí, terénna sociálna práca, zisťovanie aktuálnej sociálnej situácie klientov a ich potrieb, poskytovanie oblečenia a sprostredkovanie potravinovej pomoci (v spolupráci so SČK) pre vybrané rodiny v sociálnej núdzi.

V roku 2019 bol nasledovný počet zrealizovaných poradenstiev:

Osobné 1.088 konzultácií
telefonické konzultácie 135
písomné konzultácie 18
iná forma (napr.e-mailom) 63

Skupinová sociálna práca bola zameraná na

- **Prípravu na povinnú školskú dochádzku** – vzdelávacie aktivity, doučovanie, kontakt s triednymi učiteľmi, spolupráca s CPPPpP,
- **Preventívne aktivity** – zamerané na primárnu prevenciu voči sociálno-patologickým javom spoločnosti. Pri organizácii a plánovaní preventívnych aktivít sme vychádzali z aktuálnych ohrození, ktoré sa v našom meste vyskytovali. Osobitnou formou preventívnych aktivít boli aj **stretnutia rovesníckej skupiny**. Naše zariadenie navštevovali dobrovoľníci v rámci ERASMUS+ z Talianska, Ruska a Ukrajiny, ktorí spoločne s pracovníkmi KC pripravili pre deti aktivity (biliard, kalčeto, stolný tenis...). Využili sme kreativitu a animátorské schopnosti dobrovoľníkov pri práci s deťmi, deti mali možnosť s dobrovoľníkmi komunikovať v anglickom jazyku a overiť si svoje jazykové znalosti.
- **Záujmové činnosti** – zamerané na efektívne trávenie voľného času – výtvarné tvorivé dielne a aktivity organizované v spolupráci s Oravskou knižnicou a Oravskou galériou. V rámci *workshopov varenia a pečenia* v komunitnej kuchynke sme pracovali s deťmi aj v rámci ich teoretickej prípravy (táto im bola poskytnutá v priestoroch klubovne), vedomosti o význame a dôležitosti varenej stravy, stolovania, základných zásad a pravidiel slušného správania pri stolovaní a konzumácii pokrmov. Deti si spoločne pripravili napr. puding, vanilkové rožky, linecké koláčiky, zemiakové placky, vianočné medovníčky. Aktivity tohto druhu majú aj druhotný cieľ – príprava a výchova detí na rodinný život v zmysle pochopenia významu spolupráce a hodnoty pripraveného jedla (čas a práca strávená pri príprave jedla), dotiahnutia aktivity do konca (súčasťou aktivity je aj poumyšľanie, poupratovanie a zanechanie priestorov v čistom stave), osvojenie si praktických tipov a zručností ako aj rozvíjanie spolupatričnosti (deti pripravené jedlo ponúkajú svojim rovesníkom alebo iným klientom KC a tým rozvíjajú a utužujú spoločenské vzťahy).
- **Vzdelávacie aktivity - jazykové kurzy** – o aktivity tohto druhu je zo strany komunity veľký záujem, najmä zo strany aktívnych seniorov, nezamestnaných občanov a pracujúcich občanov v produktívnom veku
- Denne sme organizovali **klub detí (nízko prahové činnosti)**, v rámci ktorého sa deti venovali rôznym záujmovo-preventívnym činnostiam ako sú napr. spoločenské hry (Človeče nehnevaj sa, čelovka, dáma, karty), športové aktivity v interiéri (stolný futbal, holandský biliard) a PC klub – deti sa učia počítačovým zručnostiam, vyhľadávajú si rôzne informácie na školské projekty, hrajú sa rôzne PC hry, surfovanie na internete

Komunitnú prácu sme organizovali pravidelne každý mesiac, teda v r. 2019 bolo uskutočnených 12 komunitných aktivít. Aktivity boli tematicky organizované (napr. ku svetovému dňu knihy, úcty k starším a pod). V čase letných školských prázdnin sme deťom zorganizovali výlet na Malinô Brdo spojený s opekačkou a výlet na Gäcel' spojený s rôznymi súťažnými disciplínami a varením gulášu. V Komunitnom centre EDUKOS v r. 2019 bolo zaevidovaných 792 klientov vrátane maloletých detí.

2. Nadnárodná spolupráca

V roku 2019 mal pokračovať ešte projekt Transportér realizovaný na základe výzvy maďarskej vlády EFOP -5.2.2. - 17 pre medzinárodné projekty spolu s organizáciami z krajín Maďarska, Rumunska a Srbska. Na jednotlivých stretnutiach sa prezentujú príklady dobrej praxe z jednotlivých krajín. Aktivity však v roku 2019 boli utlmené a svoje skúsenosti sme zasielali len písomne hlavnému partnerovi do Maďarska. Projekt bol predĺžený do roku 2020.

Od decembra 2019 sme začali pracovať na projekte **Spoločne za systémové zmeny v trestnej justícii** č. 2019-1-CZ01-KA204-061356 realizovaný v rámci programu ERASMUS+ v spolupráci s partnermi z Holandska, Anglicka a Čiech, ktorý potrvá do decembra 2021. Cieľom je prezentovanie dobrej praxe a hľadanie spôsobov na jej uplatňovanie na európskej úrovni . Hlavný koordinátor projektu je o.z. RUBIKON z Prahy, s ktorým sme realizovali už viacero spoločných projektov z oblasti sociálnej práce v trestnej justícii . Dňa 2.12.2019 v Prahe sa konalo 1. Stretnutie , na ktorom naši zástupcovia (Čipka , Špánik,) predstavili organizáciu a jej aktivity. Partneri projektu mimoriadne pozitívne hodnotili aktivitu Zivá kniha , realizovanú v rámci projektu “JA”

V dňoch 11.-13.12.2019 sme mali zastúpenie aj na medzinárodnej vedeckej konferencii: „Reintegracja społeczna wobec ograniczeń penitencjarnych i środowiskowych“, Krynica-Zdrój, Poľsko. Prednášku „Scitlivovanie spoločnosti v oblasti vnímania odsúdených osôb“ prezentovala M.Špániková

3. Aktivity KIC EDUKOS v roku 2019

Každoročne sa na základe akreditácie MPSVa R v zmysle zákona 305/2005 uchádzame cez UPSVaR v Dolnom Kubíne o **výkon výchovných opatrení. V roku 2019 sme pracovali s 9 deťmi a ich rodinami.** Cieľom výchovných opatrení bolo odborné pôsobenie zamerané na odstránenie alebo zmiernenie porúch správania, rešpektovaniu autorít (rodičov, pedagógov), vedenie dieťaťa k pravidelnej školskej dochádzke, rozvoj rodičovských kompetencií (u zákon. zástupcu mal. dieťaťa), zlepšenie prospechu mal., k efektívnemu tráveniu voľného času, prostredníctvom vzdelávacích a preventívnych aktivít a ponukou záujmových aktivít v priestoroch KC a v domácom prostredí klientov. Pravidelne sme sa zúčastňovali na prípadových konferenciách za účasti spolupracujúcich subjektov (UPSVaR, MsU, škola, obec...). V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sme intenzívnejšie zapojili aj psychologov, ktorí s deťmi a rodičmi pracovali väčšinou individuálne podľa potreby.

V roku 2019 sme tiež pokračovali v práci v oblasti sociálnej práce v trestnej justícii.

Umožnil nám to projekt **„Ja“** realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie .

V rámci projektu sme mali za cieľ :

1. reintegráciu do spoločnosti porušovateľov spoločenských noriem, ktorí boli za túto činnosť určitým spôsobom odsúdení, ale aj pomáhať tým, ktorých svojim konaním ohrozili či už sociálne, alebo spoločensky. Konkrétne sme sa venovali odsúdeným v UVTOS Ružomberku - 2 skupiny dospelí, konkrétne 1. skupina 6 osôb dlhodobu (10 a viac rokov) odsúdených , 2. skupina až 20 odsúdených z 1. NVS (tresty menšieho rozsahu).V UVTOS v Sučanoch (1 skupina mladiství a blízki veku mladistvým.) Pre všetkých klientov sme aktualizovali stručný informačný leták o službách, o ktoré môžu požiadať UPSVaR .
V Sučanoch sme pracovali s 10 mladistvými klientami. Aktivity boli zamerané na rozvoj schopnosti efektívne narábať so svojimi emóciami a pocitmi, učili sa úcte k ľudským právam a základným slobodám, k porozumeniu a znášateľnosti, tolerancii, či kultúrnym a národným hodnotám... kládol sa dôraz aj na praktickú činnosť - odsúdení sa učili najmä vlastnou aktivitou s využitím arteterapie. Dňa 9.12.2019 bola otvorená výstava ich „produktov“ , ktoré vznikali počas motivačného výcviku.

Pracovali sme aj s odsúdenými v rámci alternatívnych trestov. V spolupráci s KS v Žiline bol od 5.8.2019 do 8.8.2019 organizovaný jeden resocializačný program, ktorý

absolvovalo 12 účastníkov a v Banskej Bystrici od 7.10.-10.10 2019 absolvovalo tento výcvik 13 účastníkov. Počet vybraných účastníkov nezodpovedal počtu absolventov, pretože nie všetci splnili podmienky programu tak, aby im mohlo byť vystavené potvrdenie pre súd o absolvovaní programu a to najmä z dôvodu nadlimitnej absencie, v jednom prípade aj v dôsledku mentálnej neschopnosti. Pre túto cieľovú skupinu sme zaktualizovali pracovný zošit pre účastníkov resocializačných programov a vydali sme ho v počte 750 ks namiesto pôvodne plánovaných 500 ks , čo umožnila ponuka v rámci výberového konania na dodávateľa . Pracovné zošity boli už využité v tomto projekte, dali sme ich k dispozícii aj PMU KS a OS a budeme využívať pri realizácii resocializačných

V priebehu roku 2019 nás požiadalo o pomoc 5 klientov z UVTOS (4 klienti v UVTOS v Dubnici nad Váhom, 1 klient Hrnčiarovce nad Parnou, Poskytli sme im nielen základné poradenstvo v súvislosti s riešením ich problému, ale pomáhali aj pri ich riešení. Jednalo sa o riešenie problému závislosti, dlhy, exekúcie, zdravotné problémy právne poradenstvo pri osobnom bankrote, oddlžovaní, možnosti bývania po VT, poskytnutie oblečenia zo

prevenčné aktivity. V spolupráci s bývalým klientom z UVTOS sme z projektu umožnili vytvoriť CD s hudobnými skladbami a klipom, ktoré bolo tiež súčasťou predstavenia životného príbehu tohto klienta v tzv. živej knihe. V týždni od 17.9. do 19.9.2019 sa uskutočnili 3 stretnutia a to na OA v Dolnom Kubíne pre cca 70 účastníkov (študenti a pedagógovia), v UVTOS v Sučanoch pre cca 60 účastníkov a v Martine na Spojenej strednej škole strojníckej pre cca 200 účastníkov. Tieto aktivity splnili svoj účel , o čom svedčí aj konštatovanie riaditeľky OA, že to malo mimoriadny prevenčný účinok na ich študentov a odporučila aktivitu zopakovať pre všetky stredné školy v meste.

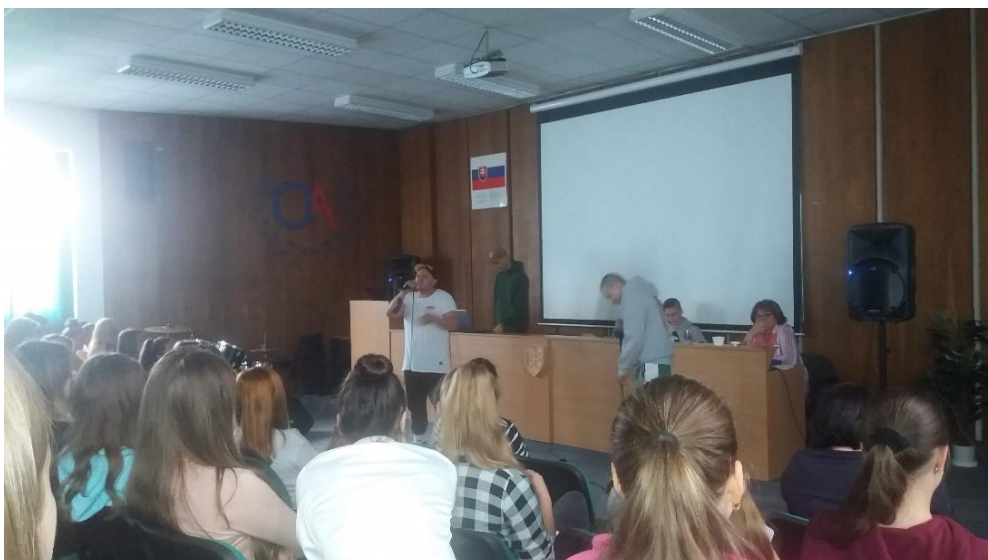
Vzhľadom na to, že EDUKOS má aj status sťažovacieho pracoviska, každoročne sa na nás obracajú školy s požiadavkou predstavenia činnosti KC a KIC EDUKOS. V r. 2019 sme predstavili činnosť 2 školám – študentom OA v D. Kubíne a Katolíckej univerzity v Ružomberku. Je nám však ľúto, že záujem študentov o dobrovoľnícku prácu v našom centre klesá a študenti sa na nás obracajú skôr s požiadavkami o poskytnutie informácií k ich záverečným prácam, no nemajú záujem o prácu samotnú.

Edukos je zastúpený aj v riadiacom výbore národného projektu GR ZVJS **Šanca na návrat**. Náš zástupca pravidelne na zasadnutiach informuje o jednotlivých aktivitách a poukazuje aj na problémy v oblasti prepojenosti penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti.

V roku 2019 sa stretlo predsedníctvo o.z. 4 x a to v januári, apríli, auguste a decembri 2019. Riešilo otázky v súvislosti v januári 2019 s prehratým súdom na KS v Bratislave , (doteraz nepoznáme reakciu na dovolanie a tiež neboli stále stanovené súdne poplatky) , ale aj personálne problémy v KC, dotáciou a spolufinancovaním k schválenému projektu, otázky chybného vedenia účtovníctva z minulosti a spôsob ich odstránenia a kompletnú inventarizáciu majetku. **Dozorná rada** sa stretla v apríli, júli, októbri a decembri 2019 a zaoberala sa finančnou kontrolou pokladnice, správnosťou účtovania , evidenciou členov a platením členských príspevkov. Pri kontrole pokladne bol štvrtročne prítomný jeden člen dozornej rady.

EDUKOS v roku 2019 si udržal svoje miesto nielen v komunite, ale aj na národnej či medzinárodnej úrovni, o čom svedčia uvedené činnosti. V roku 2020 by mal oslavovať 20 výročie svojho vzniku . Veríme, že sa podarí všetkým členom pripraviť nielen dôstojnú oslavu, ale aj štart do min. ďalšej desaťročnice a to už s novými pokračovateľmi.

Vypracovali: Mgr. Kúželová , Ing. Eva Vajzerová,

Projekt „Ja“ – aktivita Živá kniha pre študentov OA v Dolnom Kubíne

Letné športové hry pre deti zo sociálne slabšieho prostredia

Pečenie lievancov v komunitnom centre

Prvé stretnutie v rámci nadnárodného projektu **Spoločne za systémové zmeny v trestnej justícii v Prahe**

Aktivita pre seniorov – **Poznávanie Arménska**

Výlet na **Malinô Brdo**